

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

(Executive Summary)

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่ได้พัฒนาพลังงานนิวเคลียร์มาเป็นเวลานาน โดยเริ่มทำการศึกษาความเป็นไปได้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 และเริ่มก่อสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์เป็นแห่งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2513 จนปัจจุบันญี่ปุ่นมีโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ทั้งหมดกระจายอยู่ 17 ที่ตั้งทั่วประเทศ และมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ จำนวน 55 เครื่อง โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทั้งหมดสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 30 ของพลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในประเทศทั้งหมด อย่างไรก็ตาม รัฐบาลญี่ปุ่นได้วางนโยบายเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ไว้ว่า ภายในปี พ.ศ. 2552 จะต้องเพิ่มพลังการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์เป็นร้อยละ 37 และเพิ่มเป็นร้อยละ 41 ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งได้มีแผนการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์เพิ่มอีกจำนวนหลายแห่งเพื่อเพิ่มการผลิตไฟฟ้าโดยลดการพึ่งพิงพลังงานจากต่างประเทศ

สำหรับความสำเร็จในการนำพลังงานนิวเคลียร์มาใช้ในประเทศญี่ปุ่น พบว่าประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

(1) นโยบายพลังงานที่เน้นความสำคัญการใช้พลังงานนิวเคลียร์อย่างมาก ซึ่งแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมอย่างไร นโยบายด้านการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ก็ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีการประมาณการการใช้พลังงานให้เหมาะสมกับประเทศของตนอยู่เสมอ ทำให้นโยบายพลังงานในแต่ละยุคสมัยจึงมีความแตกต่างกัน และเมื่อจำแนกนโยบายพลังงานตามประเภทของแหล่งพลังงานแล้วพบว่า มีความยืดหยุ่นในการเลือกใช้พลังงานอย่างมาก เหตุผลหลักที่ญี่ปุ่นเลือกใช้พลังงานนิวเคลียร์เป็นหลักในการผลิตกระแสไฟฟ้าเพราะเชื่อว่าพลังงานนิวเคลียร์เป็นพลังงานที่สะอาด ไม่ก่อให้เกิดมลพิษหรือทำลายสิ่งแวดล้อม หากแต่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยในระดับสากล และอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของประชาชน กล่าวโดยสรุปแล้ว ญี่ปุ่นดำเนินนโยบายพลังงานที่มุ่งการใช้พลังงานนิวเคลียร์เป็นหลัก โดยเน้นสิ่งสำคัญ 3 ประการ อันถือว่าเป็นผลประโยชน์แห่งชาติอย่างแท้จริง นั่นคือ ความมั่นคงของพลังงาน (Energy Security) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection) ซึ่งพลังงานนิวเคลียร์สามารถทำให้ญี่ปุ่นดำเนินตามหลักการสามประการข้างต้นได้เป็นอย่างดี

(2) การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ได้อย่างรอบด้าน สามารถครอบคลุมและส่งเสริมการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ได้อย่างแท้จริง ญี่ปุ่นสามารถเชื่อมโยงนโยบายด้านนิวเคลียร์ให้มีผลชัดเจน โดยการนำเข้าสู่กระบวนการออกกฎหมายเพื่อมุ่งให้เกิดการบังคับใช้อย่างแท้จริง ผลของการที่ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านนิวเคลียร์อย่างจริงจังทำให้เกิดการเร่งตราและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับนิวเคลียร์ที่ครอบคลุมและรอบด้าน

โดยสามารถแบ่งเป็นกลุ่มกฎหมายที่สำคัญได้จำนวน 8 กลุ่มหลัก คือ กฎหมายพื้นฐาน (Atomic Basic Law) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการปรมาณู (Organization Law) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ (Research and Development Law) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ (Regulation Law) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์ (Electric Power Development Promotion Law) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายทางนิวเคลียร์โดยรัฐ (Compensation Law) กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการของเสียจากนิวเคลียร์ (Nuclear Waste Management Law) และกลุ่มกฎหมายสิ่งแวดล้อม (Environmental Law) โดยเฉพาะในกลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์ และกลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายทางนิวเคลียร์โดยรัฐที่ยึดหลักสามประการ ได้แก่ (1) การยอมรับผิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยไม่มีการโต้แย้ง (2) การชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยไม่จำกัด (3) หน่วยงานของรัฐและรัฐบาลจะต้องเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย ถือว่าเป็นกฎหมายที่มีบทบาทอย่างมากที่จะทำให้ประชาชนยอมรับการใช้พลังงานนิวเคลียร์ได้ในที่สุด

(3) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านในการก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ล้วนแต่เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริง จากกรณีศึกษาทั้งสองกรณีทำให้เห็นว่า ญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหาพลังงานนิวเคลียร์อย่างมาก ในทุกขั้นตอนได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของตนต่อการดำเนินการแต่ละขั้นตอนได้เต็มที่ ทั้งนี้ ทฤษฎีและรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในญี่ปุ่นนั้นก็เกินไปในลักษณะเดียวกับประเทศตะวันตก และส่วนใหญ่ได้กำหนดไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั่นเอง ซึ่งพบว่ารูปแบบประเภท ระดับ และกระบวนการตัดสินใจที่ญี่ปุ่นใช้ในกระบวนการมีส่วนร่วมในกรณีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์นี้เป็นไปโดยไม่มีลักษณะตายตัว ญี่ปุ่นเชื่อว่าไม่มีรูปแบบการมีส่วนร่วมใดจะสามารถใช้ได้กับทุกกรณี (No one model fits all) ดังนั้น ในแต่ละกรณีจะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคให้ถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจเลือกรูปแบบการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมต่อไป โดยอาศัยช่องทางหลัก คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้มแข็งและเป็นอิสระ ซึ่งให้สิทธิแก่ประชาชนอย่างมากในการมีส่วนร่วมและการใช้สิทธิทางศาล หากไม่พอใจต่อการดำเนินกิจการใดๆ ของรัฐ และเกิดผลกระทบต่อดน นอกจากนี้บทบาทของผู้นำระดับท้องถิ่นและประเทศที่เห็นความสำคัญของพลังงานนิวเคลียร์ก็ถือว่ามีส่วนสำคัญด้วยเช่นกัน

นอกจากทั้งสามปัจจัยที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว ยังได้พบว่ามีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งได้รับการสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นฝ่ายสนับสนุนและต่อต้าน อันได้แก่ การเมืองญี่ปุ่นที่ให้ความสำคัญต่อนโยบายพลังงานนิวเคลียร์เรื่อยมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง การประสานงานกันอย่างดีระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่บริหาร

จัดการพลังงานนิวเคลียร์ ถึงแม้ว่าหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพลังงานนิวเคลียร์ในญี่ปุ่นนั้นมีจำนวนมาก แต่ก็ไม่ได้ทำหน้าที่ซ้ำซ้อนกันแต่อย่างใดเพียงแต่มีการเชื่อมโยง สนับสนุน ส่งเสริมให้แต่ละส่วนของการบริหารจัดการพลังงานนิวเคลียร์เป็นไปด้วยดี การพัฒนาเทคโนโลยีในญี่ปุ่นเป็นไปอย่างรวดเร็วโดยความร่วมมือจากต่างประเทศและบริษัทเอกชนภายในประเทศ และการสนับสนุนการวิจัยด้านพลังงานควบคู่กับการพัฒนาด้านอื่นที่สำคัญและการให้ความรู้เกี่ยวกับนิวเคลียร์แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ทั้งหมดที่กล่าวมา นับว่าเป็นปัจจัยเสริมที่ช่วยให้ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จในการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์

สำหรับประเทศไทยแล้ว แผนพัฒนาพลังงานแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2554 - 2564 ที่กำหนดให้มีการสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ที่มีกำลังผลิตรวม 4,000 เมกะวัตต์ขึ้นไป โดยได้มีการประมาณการณค่าใช้จ่ายในการเตรียมความพร้อมดังกล่าวประมาณ 1.8 ล้านบาท ที่จะดำเนินการขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2554 โดยเป็นงบประมาณที่จะนำไปใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ การเลือกสถานที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้า เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การร่างกฎหมาย การให้ความรู้แก่สาธารณชน การเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านพลังงานนิวเคลียร์ เป็นต้น แต่ด้วยเหตุจากความไม่สงบทางการเมืองภายในประเทศที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทำให้แผนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด แม้ว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ดำเนินการถึงแผนขั้นที่สองอันเป็นขั้นเตรียมการกำหนดการประกวดราคาก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์กันแล้ว โดย กฟผ. ได้ลงนามกับบริษัทผู้ผลิตโรงปฏิกรณ์นิวเคลียร์ระดับโลก 5 แห่ง พร้อมกับวางแผนจะก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ให้ได้ 2 แห่ง ในระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2563 เพื่อผลิตไฟฟ้าเข้าสู่ระบบในปี พ.ศ. 2563 - 2564 จำนวน 2,000 เมกะวัตต์ โดยมีการระบุว่า สถานที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่ กฟผ. ได้ศึกษาความเป็นไปได้ ซึ่งว่าเหมาะสมนั้นมี 4 แห่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดตราด ซึ่งคงต้องรอการตัดสินใจของรัฐบาลว่าดำเนินการต่อไปหรือไม่อย่างไร

แนวคิดการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในประเทศไทยมิใช่เรื่องใหม่แต่อย่างใด ในปี พ.ศ. 2519 รัฐบาลไทยได้เคยอนุมัติโครงการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาด 600 เมกะวัตต์ ที่อ่าวไผ่ จังหวัดชลบุรีมาแล้ว แต่ก็ถูกคัดค้านจากประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมีการค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติแห่งใหม่ในอ่าวไทย โครงการดังกล่าวจึงถูกเลื่อนออกไปอย่างไม่มีกำหนด ต่อมาโครงการโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ถูกบรรจุไว้ในแนวทางการพัฒนาพลังงานของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีสมัยนั้นได้เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติที่เห็นควรให้มีการสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาด 1,000 เมกะวัตต์ขึ้น จำนวน 2 แห่ง ภายใน ปี พ.ศ. 2549 แต่ต่อมารัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนนโยบายโดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตไฟฟ้า รวมทั้งได้มีการนำเข้าพลังงานจากประเทศเพื่อนบ้าน แนวคิดที่จะสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์จึงหายไป

จากแผนพัฒนาพลังงาน จนกระทั่งได้เกิดวิกฤติพลังงานขึ้นอีกครั้ง รัฐบาลชุดปัจจุบันจึงได้ทบทวนแนวคิดการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ขึ้นมาอีกครั้ง

จากการศึกษาสามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการนำพลังงานนิวเคลียร์มาใช้ในประเทศไทยได้ดังนี้

(1) นโยบายพลังงานแห่งชาติของไทยไม่มีความชัดเจน ประกอบกับการที่รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอยู่บ่อยครั้ง และเมื่อการเมืองเปลี่ยน นโยบายด้านต่าง ๆ ก็เปลี่ยนไปด้วย ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของนโยบายก็ขึ้นอยู่กับกระแสสังคมด้วย ทำให้รัฐบาลไม่สามารถดำเนินการไปในทิศทางที่ชัดเจน

(2) แม้จะมีร่างกฎหมายเกี่ยวกับการนำพลังงานนิวเคลียร์มาใช้หลายฉบับ แต่ยังไม่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

(3) การจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในไทยพบว่า เป็นหน่วยงานที่ยังไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่ในสาขาดังกล่าว รวมถึงหน่วยงานหรือองค์กรที่มีอยู่ก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และไม่มีความคล่องตัวในการทำงาน

(4) ประชาชนคนในพื้นที่ไม่มีส่วนร่วมในการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้า รัฐบาลขาดการส่งเสริมให้ประชาชนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ไม่ได้ชี้แจงให้เห็นว่าพลังงานนิวเคลียร์เป็นพลังงานทางเลือกและพลังงานทดแทนที่สำคัญที่จะทำให้ประเทศพัฒนามากขึ้นในอนาคตได้

เมื่อได้ศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหาพลังงานนิวเคลียร์ของญี่ปุ่นแล้ว พบว่า หากประเทศไทยต้องการพัฒนาการนำพลังงานนิวเคลียร์มาใช้อย่างจริงจังแล้ว ควรเร่งดำเนินการในเรื่องที่สำคัญที่สุดในเบื้องต้น ดังนี้

(1) การสานต่อนโยบายพลังงานนิวเคลียร์อย่างต่อเนื่องของภาครัฐ นักการเมือง และข้าราชการต้องร่วมมือกันผลักดันให้นโยบายและแผนเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์เกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และพยายามให้ “การสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์” เป็นวาระแห่งชาติที่ทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ มิใช่เป็นประเด็นการเมืองที่ทุกฝ่ายใช้ในการหาเสียงหรือหวังผลทางการเมืองหรืออำนาจของตน นอกจากนี้ ควรมีการบริหารจัดการทางการเงินที่ดี เนื่องจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์มีต้นทุนสูงมาก ประชาชนจะยอมรับได้มากขึ้นหากมีการดำเนินการทางการเงินที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

(2) การเร่งตรากฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบด้านนิวเคลียร์ (Nuclear liability Law) เพื่อคุ้มครองผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตจากการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ โดยที่ผ่านมา เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ไทยต้องมีกฎหมายความรับผิดชอบทางนิวเคลียร์ให้ชัดเจน นอกจากนี้ ต้องมีกฎหมายที่ตอบแทนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งโรงไฟฟ้าเพื่อที่จะทำให้ประชาชนยอมรับโรงไฟฟ้าได้ง่ายขึ้น

(3) การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เพื่อให้สามารถมีอำนาจต่อรองผลประโยชน์กับรัฐได้ ที่ผ่านมามหาบทบาทของกลุ่มต่อต้านโรงไฟฟ้านิวเคลียร์มักจะเป็นกลุ่ม NGOs ที่เป็นผู้ดำเนินการต่อต้าน ไม่ใช่คนในท้องถิ่นนั้นๆ บางครั้งจึงไม่ได้เกิดจากความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง NGOs อาจหวังผลประโยชน์เพื่อองค์กรของคนก็เป็นได้ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ท้องถิ่นเข้มแข็งมีผู้นำที่ดีสามารถต่อรองผลประโยชน์ร่วมกับรัฐได้ ก็จะเป็นหนทางที่ทำให้คนในท้องถิ่นนั้นยอมรับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในที่สุด

(4) การสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ให้รับรู้ ว่าวันนี้เทคโนโลยีนิวเคลียร์ก้าวหน้าไปมาก โดยเฉพาะในเรื่องความปลอดภัย ดังนั้น ต้องจัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์ด้านนี้ให้มากขึ้น รวมถึงดำเนินกิจกรรมที่เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

(5) การพัฒนาบุคลากรด้านพลังงานนิวเคลียร์ เช่น นักนิวเคลียร์เทคโนโลยี หรือนักฟิสิกส์นิวเคลียร์ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีบุคลากรเฉพาะด้านที่จบในระดับปริญญาเอก ด้านนี้จำนวนน้อยมาก ซึ่งยังไม่นับรวมกับบุคลากรของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ที่มีอยู่ หากเร่งเพิ่มบุคลากรตั้งแต่ระดับปริญญาตรีคือรับนักศึกษาเฉพาะด้านตั้งแต่บัดนี้ และให้ศึกษาต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาโทและเอก ก็จะสามารถป้อนบุคลากรให้แก่โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ของไทยโรงแรกได้พอดีในปี พ.ศ. 2563 ตามแผนพัฒนาพลังงานแห่งชาติฉบับปัจจุบัน กำหนด

ABSTRACT

This research “Legal Development and People Participation in the Management of Nuclear Power’s Problems in Japan: Lessons for Thailand” has aimed to study about nuclear power policy, related laws, and people participation in the use of nuclear power in Japan. This information may be used to be a model and suggestion for Thai government to deal with the legal systematization and people participation, if it requires to seriously developing nuclear power in the future.

This study has been found that there have been 17 nuclear power plants across the country, which produce 30% of energy consumed in Japan and increase to 41% within 2015. Thus, Japan plans to construct more nuclear power plants so as to decrease energy imported. Additionally, the success of the use of nuclear power is based on 3 following main factors. (1) Energy policy extremely emphasizes the use of nuclear power. While the political and social situation has changed, nuclear power development policy has been implemented steadily. For public interest, Japan has carried out energy policy by aiming to the use of nuclear power, which is based on “3 Es” principle, e.g. Energy Security, Economic Growth and Environment Protection. (2) Law related to nuclear power has been developed comprehensively by truly covering and promoting nuclear power development. Legislation and law enforcement concerning nuclear power policy have been very relative and effective especially Law on Compensation for Nuclear Damage and Electric Power Development Promotion Law. And (3) people participation, by either supporting or opposing the construction of nuclear power plants, has actually been the way to give people any chance to take part in the nuclear power policy. Japan has decided to take people participation approach by which no one model fits all. The appropriate approach has relied on the strength and independence of local autonomy, the charismatic local and nation leader, and other related factors, which are Japan’s nuclear power policy, the cooperation between public and private sectors in the management of nuclear power, the advancement of nuclear technology from overseas and domestic private companies, the research and development of energy and other significant aspects, and the dissemination the knowledge about nuclear to youth and a lot of people.

In case of the progress of the construction of nuclear power plants in Thailand, there has been planned to construct 2 nuclear power plants in 2014-2020 in order to produce energy 2,000 MW to the system within 2020-2021. The feasible station of nuclear power plants would be in Suratthanee, Nakhonsawan, KhonKaen, and Traad.

However, the problems and impediments of nuclear power development in Thailand are as follows. (1) Thai power policies are not clear and Thai government is not stable. (2) Many drafts of Law dealing with nuclear do not cover and are not efficient enough. (3) There have been inadequate specialized public agencies. (4) People in affected area do not have any chance to take part in the study about the feasibility of the construction of power plants. And (5) there has been no method to promote the information, understanding and recognition about the importance of the construction of nuclear power plants. Consequently, the suggestions for the public agencies to develop nuclear power in the future are as follows. (1) We have to continue nuclear power policy steadily and every part in our country should move forward the construction of nuclear power plants to be "National Agenda". (2) To accelerate to legislate about the responsibility from nuclear damage and the substitution for the local where the site of nuclear power plants are to gain the public acceptance. (3) To strengthen local autonomy in order to have a power to negotiate with the state. (4) To promote the information and understanding about the nuclear power plants to people particularly the security, and aim to implement the public relation and activities for people who live in the affected area. And also (5) to develop human resources who work about nuclear power such as Nuclear Technician, Nuclear Physician so as to supply efficient human resources for the nuclear power plants of Thailand in the future.